מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

עמותת חממה
מצוינות • צמיחה • חברה

מבחן לסיום אולפן א'

חלק א' – הבנת הנקרא

(סדרה 103 - מאי 2009)

משך הזמן לחלק א : שעה ורבע

אין להשתמש בחומרי עזר

<u>פרטים אישיים:</u>

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה : _____

מקום האולפן (שם העיר, הקיבוץ וכו'): _____

בהצלחה!

הציון : _____

©

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשס"ט

<u>חלק 1</u>: הבנת הנקרא (30 נקודות בסה"כ)

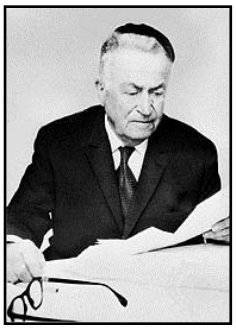

לפניכם **שלושה קטעים**. קראו כל קטע, וענו על השאלות שאחריו.

<u>קטע א'</u>: (10 נק' בסה"כ)

ש"י עַגְנוֹן – סופר עברי מפורסם

ש"י עגנון נולד בגליציה בשנת 1888 בשם שמואל יוסף (ש"י) צַ'צְ'קֵס. כבר בגיל 8 הוא כתב שיר ביידיש. מאז הוא המשיך לכתוב שירים וסיפורים בעברית וביידיש, ופירסם אותם בעיתונים.

בשנת 1908 עלה עגנון לארץ-ישראל, וגר בתל-אביב, בשכונת 'נווה צדק'. שָׁם הוא כתב את הסיפור 'עֲגוּנוֹת'. בסוף הסיפור הוא חתם בשם: 'עגנון', והחליט, שֶׁ'עגנון' יהיה שם-המשפחה החדש שלו. בשנת 1913 החליטו בהוצאת הספרים שוקן לפרסם את הספרים של עגנון, ולשלם לו משכורת קבועה לכל החיים. כך עגנון היה יכול לעסוק (לעבוד) רק בכתיבת ספרים וסיפורים. משנת 1924 גר עגנון בירושלים בשכונת 'תלפיות', וכתב את רוב הספרים שלו: 'תהילה', 'שירה' ועוד. עגנון כתב על החיים היהודיים ועל המסורת היהודית בשפה מיוחדת ועשירה.

עגנון קיבל פרסים רבים: בארץ הוא קיבל את 'פרס ביאליק' ואת 'פרס ישראל'. בשנת 1966 הוא קיבל גם את 'פרס נובל' לספרות. עגנון הוא סופר מפורסם בעולם, ואת הספרים שלו תירגמו לשפות רבות. בישראל אהבו וכיבדו מאוד את עגנון. כדי שֶׁרַעַש המכוניות לא יפריע לו, העירייה סגרה את הרחוב שלו, וכתבה שלט (מודעה): **"אין כניסה למכוניות, הסופר עובד".**

ש"י עגנון מת בשנת 1970. היום 'בית-עגנון', שהיה הבית שלו בירושלים, הוא מוזיאון למבקרים.

<u>תרגיל</u>: ענו על השאלות **לפי הקטע:**

1. פרטים אישיים על **ש"י עגנון:** (2 נק')

א. שנת לידה: _____ ב. שם משפחה קודם: _____

2. איזה ספרים וסיפורים כתב עגנון? (2 נק')

_____

_____

3. איך יודעים לפי הקטע, שעגנון היה מפורסם? (3 נק')

א. _____

ב. _____

ג. _____

4. בשורה 11 כתוב: **"העירייה סגרה את הרחוב שלו".** (3 נק')

א. למה העירייה סגרה את הרחוב שלו? _____

_____

ב. איפה נמצא 'בית-עגנון'? _____

<u>קטע ב':</u> (10 נק' בסה"כ)

חג השבועות

חג השבועות הוא חג בן יום אחד, והוא חל 50 יום לאחר חג הפסח ב-ו' בחודש סיוון.

חג השבועות הוא אחד מ-3 הרְגָלִים (החגים) שעליהם כתוב בתורה: פסח, שבועות וסוכות. בחגים האלה מצווה (צריך) לעלות לירושלים.

לחג השבועות יש מספר שמות:

* חג השבועות – מפני שסופרים שבעה שבועות מחג הפסח עד לחג השבועות.
* חג הקציר – כי בעונה הזו קצרו (קטפו) את החיטה והביאו ממנה לבית המקדש בירושלים.
* יום הביכורים – החקלאים הביאו לבית המקדש את הפרי הראשון – הבכור שגדל באדמות שלהם.
* חג מתן תורה – לפי המסורת ביום הזה קיבלו בני ישראל את התורה.

בחג השבועות יש מספר מִנהגים: מקשטים את בית הכנסת ואת הבית בפרחים ובירק. מנהג נוסף הוא להישאר ערים ולא ללכת לישון בלילה של החג כדי ללמוד תורה. למנהג הזה קוראים 'תיקון ליל שבועות'. בחג השבועות אוכלים מאכלי חלב. לפי המסורת כאשר קיבלו ישראל את התורה והבינו שאסור לאכול בשר וחלב, הם אכלו רק מאכלי חלב עד שלמדו איך להכין בשר כשר. בחג השבועות קוראים את 'מגילת רות', מפני שסיפור המגילה קרה בעונת הקציר.

יש מנהג שהתחדש בארץ ישראל והוא טקס הביכורים. ביישובים חקלאיים רבים חוגגים בשירה ובריקודים את סוף עונת הקציר ומקשטים את הכלים החקלאיים.

<u>תרגיל:</u> ענו על השאלות **לפי הקטע**:

1. פרטים על **חג השבועות:** (2 נק')

תאריך החג: _____ שמות נוספים של החג: _____

2. השלימו את הטבלה: (8 נק')

מהם המנהגים של חג השבועות	מהן הסיבות למנהגים?

<u>קטע ג'</u>: (10 נק' בסה"כ)

ליצנות רפואית

החיוך והצחוק חשובים לחיים בריאים. קיימים מחקרים רפואיים, המראים קשר ברור בין צחוק ומצב רוח טוב לבין בריאות הגוף. הצחוק גורם להרגשה טובה, ויש לו השפעה מרגיעה.

ד"ר אדמס, רופא ילדים בארצות-הברית, חשב על דרך להביא את הצחוק אל הילדים החולים. הוא הגיע לבית-החולים שלו לבוש בבגדים צבעוניים ומצחיקים כמו בתיאטרון או בקרקס, והצחיק את הילדים החולים. כך 'נולדה' הליצנות הרפואית. המטרה העיקרית של האנשים, העוסקים בליצנות רפואית היא לגרום לילדים לצחוק, ולשכוח לזמן קצר את המחלה שלהם. הצחוק עוזר להם גם להתמודד עם פחד, כאב ולחץ. הליצנים הרפואיים מצליחים, לעיתים קרובות, לשכנע את הילדים החולים לעשות דברים שאינם נעימים להם, למשל, לבלוע תרופות או לקבל זריקות.

ליצנות רפואית אינה דומה לליצנות רחוב או לליצנות תיאטרון. ליצן שמגיע לבית-חולים, צריך למצוא טכניקה מתאימה, כדי לגרום לחולה ליהנות ממנו ולחייך. בנוסף לכך, הליצן אינו מופיע בפני קהל, אלא מול מספר אנשים ואפילו מול אדם אחד. פעמים רבות זוהי עבודה קשה ולא פשוטה.

כיום הליצנים הרפואיים עובדים בעיקר עם ילדים, אבל הכוונה היא להשתמש בטכניקה הזאת גם לחולים מבוגרים. בארץ התחילו כבר בפרויקט למבוגרים במחלקות מסוימות. קיימות תוכניות להשתמש בליצנות רפואית גם בבתי אבות, בטיפול בחולים הסובלים מכאבים כרוניים ובנכי-צה"ל .

<u>תרגיל</u>: ענו על השאלות **לפי הקטע:** (2 נק' לכל תשובה נכונה)

1) על מה מתבססת הליצנות הרפואית ? _____

_____

2) איך התחילה הליצנות הרפואית? _____

_____

3) מהם ה"תפקידים" של הליצן הרפואי? _____

_____

_____

4) מה ההבדל בין ליצנות רפואית לליצנות תיאטרון? _____

_____

5) בשורות 12- 13 כתוב: **"...הכוונה היא להשתמש בטכניקה הזאת גם לחולים מבוגרים".**

על אילו קבוצות מבוגרים מדובר?

_____

_____

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

עמותת חממה
מצוינות • צמיחה • חברה

מבחן לסיום אולפן א'

חלק ב' – לשון וכתיבה

(סדרה 103 - מאי 2009)

משך הזמן לחלק ב': **שעה ורבע**

אין להשתמש בחומרי עזר

<u>פרטים אישיים</u>:

שם משפחה: _____

שם פרטי: _____

מס' ת.ז.: _____

בהצלחה!

©

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשס"ט

חלק 2: לשון **(40 נקודות בסה"כ)**

השלימו את המשפטים:

סעיף א': (15 נקודות בסה"כ)

1) הוא קנה את ספר - הלימוד בחודש האחרון. **(4 נק')**

כתבו ב**ערבים:** _____

2) לפני הטיול לצפון דני מכין סנדוויצ'ים, ודפנה בודקת את הדרך במפה. **(4 נק')**

כתבו ב**עבר:** _____

3) אני קבעתי להיפגש עם יוסי בשעה 8.00, אבל הוא לא הגיע לפגישה. **(4 נק')**

כתבו ב**עתיד:** _____

4) _____ שבוע של גשם חזק המורה הודיעה: "אנחנו ניסע _____ טיול, רק
אחר-כך, אחרי ש..., אחרי ב, ל, עם

_____ מזג האוויר יהיה טוב". **(3 נק')**
אם, אבל, גם

סעיף ב': (15 נקודות בסה"כ)

5) כותרת- הערב בעיתונים הייתה הטמפרטורה הנמוכה בנגב. **(4 נק')**

כתבו ב**ערבים:** _____ היו _____ בנגב.

6) דני נשאר במשרד עד שעות מאוחרות. הוא צריך לסיים את הפרויקט. **(4 נק')**

כתבו ב**עבר:** _____

7) שרה <u>האמינה</u>, שהיא <u>יכולה</u> למצוא עבודה, והכול יהיה בסדר. (4 נק')

כתבו ב**עתיד: אם** _____, הכול יהיה בסדר.

8) **השלימו את המשפט מתוך רשימת המילים למטה.**

הוא _____ לא מצא עבודה. _____כבר חודשיים הוא פונה למפעלים

באזור נתניה ומנסה להתקבל _____עבודה. (3 נק')

באופן, ב, עדיין, עלול, ל, אף-על-פי ש...

<u>סעיף ג':</u> (10 נקודות בסה"כ)

9)) **סביל** (פסיבי): האישור על הנחה <u>נשלח</u> אל מר כהן על-ידי המזכירה. החשבון הקודם <u>הוחלף</u>, והקנס <u>בוטל</u>. (6 נק')

כתבו ב**פעיל** (אקטיבי): המזכירה _____ ____ האישור על הנחה אל מר כהן.

היא _____ ____ החשבון הקודם _____ ____ הקנס.

10) **אילו** היא הייתה יכולה לצאת לחופשה, הם היו נוסעים לרמת הגולן .

אם _____ (4 נק')

<u>חלק 3</u>: כתיבה (30 נק' בסה"כ)

1) אתה/את מורה למוסיקה, ומעוניין/מעוניינת ללמד ילדים בשיעורים פרטיים.

כתבו מודעה. (10 נק')

2. כתבו על **<u>אחד</u>** משני הנושאים **או** על **<u>אחד</u>** משני המשפטים הבאים: (20 נק')

נושאים: א. מקרה לא נעים שקרה לי. מה היה המקרה? איך הוא הסתיים?
ב. איך משפיעות פרסומות על הרגלי הקניה של אנשים? תנו דוגמאות.

משפטים: א. "בכל ערב אני מתקשר לאחותי, אבל הערב..."
ב. "אילו יכולתי לפגוש את ראש הממשלה... "

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____